

اثر بخشی تکلیف شب بر پیشرفت تحصیلی دیکته دانش آموزان ابتدایی دارای نارسایی

خواندن

ندا رحمتی^۱

۱. دانشجوی دکتری، روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن، ایران. (نویسنده مسئول).

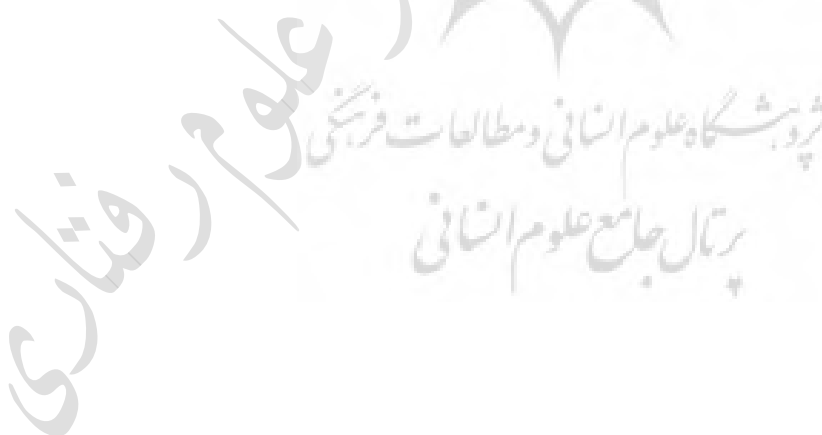
مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره چهارم، شماره سی، فروردین‌ماه ۱۳۹۸، صفحات ۳۴-۳۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تکلیف شب بر پیشرفت تحصیلی درس دیکته دانش‌آموزان پایه سوم ابتدایی شهر اهواز که دارای نارسایی خوانی است. پژوهش جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پایه سوم ابتدایی شهر اهواز می‌باشند. از این بین تعداد ۴۰ دانش‌آموز به روش تصادفی چندمرحله‌ای انتخاب شدند. از آزمون محقق ساخته در درس املاء دانش‌آموزان به منظور بررسی پیشرفت تحصیلی آنان در نظر استفاده گردید. یافته‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و روش‌های آمار توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی اطلاعات گردآوری شده با روش آماری تحلیل کوواریانس تک متغیری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تحلیل داده هانشان داد تکلیف شب بر روی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه سوم ابتدایی نارسا خوان در درس دیکته در سطح معناداری ۰/۰۱ تأثیرگذار است.

کلیدواژه‌ها: تکلیف شب، پیشرفت تحصیلی، نارساخوان، دیکته.

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره چهارم، شماره سی، فروردین‌ماه ۱۳۹۸

مقدمه

بر اساس تعریف چهارمین راهنمای آماری تشخیصی اختلال‌های روانی، اختلال‌های یادگیری زمانی تشخیص داده می‌شوند که پیشرفت در آزمون‌های استاندارد شده برای خواندن، ریاضیات و بیان نوشتاری به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای زیر حد انتظار برحسب سن، تحصیلات و سطح هوشی باشد. مشخصه اصلی اختلال در بیان نوشتاری این است که مهارت‌های نوشتاری با سن تقویمی، هوش و تحصیلات متناسب با سن فرد هماهنگی ندارد. اشکالات در بیان نوشتاری به‌طور زیاد بر پیشرفت تحصیلی یا فعالیت‌های روزمره که نیاز به مهارت‌های نوشتاری دارند، تأثیر می‌گذارد (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۰۰؛ ترجمه آوادیس یانس و نیک خو، ۱۳۸۸). اختلال یادگیری اختلالی است که در آن کودکان در یک یا چند فرایند فهمیدن یا کاربرد زبان شفاهی یا کتبی مشکل دارند (بلامی، ۲۰۱۰). اختلال یادگیری زمانی تشخیص داده می‌شود که مهارت‌های خواندن، نوشتن و ریاضی به‌طور چشمگیری پایین‌تر از حد انتظار باشد. به عقیده گارتلند استروس نایدر (۲۰۰۷) اختلالات یادگیری خاص به گروه ناهمگنی از اختلالات گفته می‌شود که مشخصه‌هایی نظیر دشواری در فراگیری و کارکرد گوش دادن، سخن گفتن، خواندن، نوشتن و محاسبه دارند. این اختلالات پایه‌های عصب‌شناختی و روند تحولی دارند که پیش از دبستان شروع می‌شود و تا بزرگسالی ادامه می‌یابد (تبریزی، ۱۳۹۲). اختلال در خواندن و نوشتن یکی از نمودهای اختلال یادگیری است. نارساخوانی رشدی یکی از بحث‌انگیزترین، مهم‌ترین و ناشناخته‌ترین مسائل اختلال در خواندن است که شیوع آن در جمعیت دانش‌آموزی ۵/۳ تا ۶ درصد ذکر شده است نارساخوانی یکی از مهم‌ترین مسائل آموزشی و از بارزترین عوامل سازش‌نیافتگی در دوره تحصیلی است. مشکلات خواندن مهم‌ترین عامل عدم موفقیت در مدرسه است و در تمام ناتوانی‌های یادگیری ویژگی‌هایی از قبیل: اختلال توجه، ناتوانی‌های حرکتی اندام، مشکلات ادراکی و پردازش اطلاعات، ناتوانی در ایجاد و تجهیز راهبردهای شناختی برای یادگیری مشکلات زبان شفاهی، مشکلات خواندن، مشکلات نوشتاری، مشکلات مربوط به ریاضی و رفتارهای نامناسب اجتماعی مشترک است (لرنر، ۱۹۹۷). نارساخوانی حالتی است که در آن پیشرفت خواندن پایین‌تر از حد مورد انتظار برحسب سن، آموزش و هوش کودک است. این اختلال به میزان زیادی مانع

موفقیت تحصیلی یا فعالیت روزانه فرد می‌شود نارساخوانی که از شایع‌ترین و مهم‌ترین ناتوانی‌های خواندن در بین کودکان است. با مشکلاتی در رمزگشایی کلمه، توانایی پایین در مهارت‌های پردازش واج‌شناختی و مشکلات مختلفی در زمینه زبان نوشتاری مشخص می‌شود (وفایی، ۱۳۹۴). اسکاربور (۱۹۹۰). کودک دارای والدین نارساخوانی در سن ۵/۲ سالگی اختلالات زبانی‌شان را موردبررسی قرارداد و متوجه شد که در سن ۵ سالگی آن‌ها حروف الفبا را خیلی کم می‌شناسند و آگاهی واج‌شناختی کمی دارند. شو و پنگ (۲۰۰۸) اظهار داشته‌اند که در سن ۳-۵ سالگی آگاهی از واج آغازین کلمه رخ می‌دهد و آگاهی از تن صدا از ۴ سالگی به وجود می‌آید، به تدریج آگاهی از هجاها و هم‌قافیه‌ها در ۳-۶ سالی رشد پیدا می‌کند و در کلاس اول به رشد بالای ۷۰ درصد می‌رسد (شو و پنگ، ۲۰۰۸). همچنین دوپل (۱۹۹۶) معتقد است که کودکان عادی در روند رشد طبیعی پس از گذراندن پایه‌ی سوم به حد کمال مهارت‌های این اثر بر یک‌زبان‌ها بیشتر است. اخیراً توجه زیادی به دانش‌آموزانی که چالش‌هایی در یادگیری آموزشگاهی دارند، متمرکز شده است. والدین، مربیان و پژوهشگران از همان اوایل دوره پیش‌دستانی شاهد سردرگمی برخی از دانش‌آموزان در یادگیری مهارت‌های خواندن و نوشتن هستند که به‌عنوان تکلیف به آن‌ها داده می‌شود به همین دلیل حوزه اختلال یادگیری موقعیتی ویژه دارد و در آن ترکیبی از ایده‌های جدید و قدیم اعمال می‌شود. در میان مهارت‌های پایه (خواندن، نوشتن و ریاضی) نوشتن ملوس‌ترین مهارت نام‌گرفته است. مهارت نوشتن مرور ذهنی را تقویت می‌کند و در دسته‌بندی اطلاعات و اولویت‌بندی آن‌ها به ذهن کمک می‌کند (وانگ و یو، ۲۰۱۰).

در بیست سال اخیر علاوه بر معلمان، پیروان روانشناسی رشد شناختی و تربیتی حتی بیش از قرون نوزدهم و هجدهم، یعنی زمانی که آموزش دیکته اولین گام برای یادگیری خواندن فرض می‌شد، علاوه بر یادگیری و پژوهش‌های مربوط، بر دیکته تأکید می‌کنند (نیومن، واگنر، هانگ، شیور، ناکی و کامتو، ۲۰۱۱). تکلیف همواره به‌عنوان یکی از عوامل مهم در تحقق یادگیری مطرح بوده و در هر دوره متناسب با برداشتی که از یادگیری وجود داشته، شکل و نوع تکلیف نیز متفاوت بوده است. شاید در گذشته اگر دانش‌آموزی صرفاً موفق به محفوظاتی در ذهن خویش می‌شد، تصور می‌رفت که یادگیری در او تحقق یافته است؛ اما امروزه، با تعریفی که از

یادگیری می‌شود توقع اهدافی فراتر از آن وجود دارد. یکی از متغیرهای رایج در مورد یادگیری به شرح زیر است: «یادگیری تغییری است که در توانایی انسان ایجاد می‌شود و برای مدتی باقی می‌ماند و نمی‌توان آن را به‌سادگی به فرآیندهای رشد کسب‌شده نسبت داد.» به همین دلیل از تکالیف خانه به عنوان تمرین جهت یادگیری و توانایی استفاده می‌گردد و تکلیف خانه به آن دسته از فعالیت‌های درسی اطلاق می‌شود که در یادگیری‌های کلاسی جهت انجام دادن در خارج از کلاس درس و مدرسه برای دانش‌آموزان تعیین می‌شود. تاکنون صدها تحقیق در مورد تکلیف خانه و نقش آن در موفقیت‌های تحصیلی انجام شده است. برای نمونه قدمت این تحقیقات به نود سال پیش می‌رسد و آن‌ها در مجموع تکلیف را جزء جدایی‌ناپذیر یادگیری می‌دانند. مطالعات نظرات معلمین، محصلین و والدین متخصصین در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که همگی معتقدند که تکلیف شب دانش‌آموزان را در کسب نمرات بهتر یاری می‌نماید. از جمله متخصصینی که انجام تکالیف درسی را مفید می‌داند، دکتر سیف است. وی در مورد اهمیت و نقش تکلیف در تحقق یادگیری معتقد است: «بخش عهده یادگیری باید در کلاس انجام گیرد و فعالیت‌های خارج از مدرسه باید مکمل یادگیری و فعالیت‌های مدرسه باشد. در شرایطی، توضیحاتی که در کلاس داده می‌شود برای یادگیری بعضی از دانش‌آموزان کفایت می‌کند، اما برای بعضی دیگر ممکن است چنین نباشد و لذا به تمرین و مرور بیشتری نیاز داشته باشند، در این صورت می‌توان با تعیین تکالیفی مناسب با نیاز هر دانش‌آموز او را در این امر یاری کرد» (سیف، ۱۳۷۴). محققان بسیاری به بررسی نقش تکلیف شب در پیشرفت یادگیری دانش‌آموزان پرداخته و نتایج گوناگونی را گزارش کرده‌اند. گروهی از این محققان به تأثیر مثبت تکلیف شب بر پیشرفت تحصیلی اشاره کرده‌اند (کوپر، لیندزی، نی و گریته‌اوس، ۱۹۹۷) و گروهی نیز عنوان کرده‌اند که تکلیف شب در پیشرفت تحصیلی تأثیر منفی دارد (مک مولن، ۲۰۰۹). یوسف زاده و سرنندی (۱۳۹۶) در بررسی تأثیر تکلیف شب بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی شهرستان ارومیه به این نتایج دست یافتند که هر سه نوع تکالیف تمرینی، آماده‌سازی و تلفیقی بر پیشرفت ریاضی دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی تأثیر دارند، باین‌وجود، تأثیر تکالیف تلفیقی تمرینی و آماده‌سازی بیشتر از تأثیر تکالیف تمرینی و آماده‌سازی به‌تنهایی است و همچنین تأثیر تکالیف آماده‌سازی نیز به‌مراتب بیشتر از تأثیر تکلیف تمرینی

است. موسوی تره (۱۳۹۰) در پژوهشی با عنوان رابطه تکلیف شب ریاضی با پیشرفت ریاضی و نقش متغیرهای میانجی خودکارآمدی ریاضی، دانش قبلی ریاضی، حافظه فعال، سبک‌شناختی و تلاش برای انجام تکلیف شب ریاضی بر رابطه‌ی بین آن‌ها نشان داد دانش‌آموزانی که ۷۵ درصد و دانش‌آموزانی که ۲۵ درصد از تکالیف شب ریاضی‌شان را انجام می‌دادند، به ترتیب بالاترین و پایین‌ترین میانگین نمره را در امتحان ریاضی کسب کردند. همچنین، با بررسی نقش متغیر دانش قبلی ریاضی در رابطه بین میزان تکلیف شب ریاضی انجام‌شده توسط دانش‌آموزان و عملکرد ریاضی‌شان، نتایج نشان داد که در گروه (۲۵٪ و ۵۰٪) از تکلیف شب ریاضی انجام‌شده، دانش‌آموزانی که دانش قبلی ریاضی بالاتری داشتند، عملکرد ریاضی بهتری از خود نشان دادند. با توجه به مطالب مطرح‌شده و اهمیت مسئله و اینکه در کشور ما تحقیقات بی‌نهایت اندکی به بررسی نقش تکلیف شب در یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان نارسا خوان در درس دیکته پرداخته‌اند و همچنین با توجه به تناقض یافته‌ها در پژوهش‌های خارجی پژوهش حاضر در جهت افزودن بر بدنه پژوهش‌های مرتبط با تکلیف شب و تأثیر آن در یادگیری درس دیکته دانش‌آموزان نارسا خوان باهدف بررسی تأثیر تکلیف شب در میزان یادگیری درس دیکته دانش‌آموزان نارسا خوان پایه سوم ابتدایی شهر اهواز انجام گرفت.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع مطالعات شبه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه شاهد بود. به‌منظور انتخاب نمونه آماری از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی استفاده گردید، برای این منظور ابتدا ۱۰ مدرسه از بین تمام مدارس ابتدایی شهرستان اهواز به‌صورت تصادفی انتخاب گردید. پرسشنامه تشخیص اختلال نارساخوانی شیرازی و نیلی (۱۳۹۱) بر روی کلیه دانش‌آموزان پایه سوم ابتدایی مدارس منتخب اجرا گردید از بین کلیه دانش‌آموزانی که اختلال نارساخوانی داشتند ۴۰ دانش‌آموز انتخاب گردید و به‌طور تصادفی در سه گروه آزمایش و یک گروه شاهد جایگزین شدند. به‌منظور بررسی پیشرفت تحصیلی در درس دیکته از آزمون محقق ساخته استفاده گردید. پیش‌آزمون درس دیکته بر روی کلیه دانش‌آموزان گروه‌های آزمایش و شاهد اجرا گردید. مداخله تکلیف شب از سه نوع آماده‌سازی، تمرینی و تلفیقی به مدت سه هفته بر روی گروه‌های آزمایش اجرا گردید. در این مدت گروه

شاهد هیچ مداخله‌ای دریافت نکردند. پس از اعمال مداخله بر روی گروه آزمایش پس از آزمون پیشرفت تحصیلی در درس دیکته بر روی هر دو گروه آزمایش و شاهد اجرا گردید. اطلاعات گردآوری شده با روش آماری تحلیل کوواریانس تک متغیری و با کمک نرم افزار SPSS-20 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

ابزار پژوهش

پرسشنامه تشخیص اختلال نارساخوانی شیرازی و نیلی پور (۱۳۹۱): این آزمون یک آزمون انفرادی است و مرکب از آزمون‌های تکمیلی. با این آزمون سطح خواندن کودک بررسی می‌شود و همچنین وضعیت دقت و دستخط و مهارت رونویسی نیز مشخص می‌شود. بخش‌های مختلف این آزمون به‌قرار زیر هستند: آزمون متن‌های خواندن: این بخش مرکب از سه بخش داستانی است که اولی راهنما و دو متن دیگر متن‌های هم‌تا هستند. در انتخاب کلمات و ساختار صرفی، نحوی و معنی هر سه متن کتاب فارسی کلاس سوم ابتدایی ملاک بوده است. هدف از این آزمون استفاده از این آزمون بررسی میزان دقت، است. آزمون‌های تکمیلی: این بخش چندین زیرشاخه دارد شامل دقت تناظر نویسی، واج، آزمون خواندن کلمات بی‌قاعده، آزمون رونویسی و آزمون خواندن نا کلمه‌ها. تفصیل این آزمون در سه مجلد کتاب شیرازی و نیلی (۱۳۹۱) ارائه شده است. پایایی عامل خواندن ۰/۸۱ و نوشتن ۰/۸۸ به دست آمد. میزان آلفای کرونباخ پرسشنامه به‌صورت کلی ۰/۸۷ به‌دست آمده است.

یافته‌ها

جدول ۱. آماره‌های توصیفی مربوط پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس املاء

مرحله	گروه	تعداد	میانگین	انحراف معیار
پیش‌آزمون	آزمایش ۱ (تمرینی)	۱۰	۸/۰۸	۱/۳۱
	آزمایش ۲ (آماده‌سازی)	۱۰	۶/۹۵	۱/۲۵
	آزمایش ۳ (تلفیقی)	۱۰	۱۰/۱۱	۱/۰۲
	گروه شاهد	۱۰	۹/۰۲	۱/۰۸
پس‌آزمون	آزمایش ۱ (تمرینی)	۱۰	۱۴/۹۱	۱/۹۴
	آزمایش ۲ (آماده‌سازی)	۱۰	۱۵/۶۶	۱/۰۹
	آزمایش ۳ (تلفیقی)	۱۰	۱۴/۶۰	۱/۱۱
	گروه شاهد	۱۰	۸/۲۴	۱/۰۵

جدول ۱ میانگین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان گروه آزمایش و گروه شاهد را در پیش‌آزمون و پس‌آزمون نشان می‌دهد برای هر دو گروه آزمایش و گروه شاهد در پیش‌آزمون میانگین پیشرفت تحصیلی پایین‌تر از ۱۰ است این میانگین در پس‌آزمون برای هر سه گروه آزمایش بالاتر از ۱۴ است. در جدول زیر تجزیه و تحلیل کواریانس به منظور مقایسه‌ی میانگین پیشرفت تحصیلی در درس دیکته برای گروه‌های آزمایش و گروه شاهد ارائه شده است.

فرضیه ۱. تکلیف شب از نوع تکالیف تمرینی بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی دانش آموزان نارسا خوان دوره ابتدایی تأثیر دارد.

جدول ۲. تجزیه و تحلیل کواریانس برای مقایسه‌ی میانگین پیشرفت تحصیلی در درس دیکته در گروه‌های آزمایش ۱ و کنترل

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
گروه آزمایش ۱	۹۳/۱۶	۱	۹۳/۱۶	۱۲۰/۰۱۴	۰/۰۰۱
گروه کنترل	۶۶/۷۴	۱	۶۶/۷۴		

با توجه به نتایج جدول ۲ ($F=120/014$ ، $P < 0/01$)، پس از تعدیل نمرات پیش‌آزمون، تفاوت بین گروه آزمایش و گروه شاهد در سطح آلفای ۰/۰۰۱ معنادار است؛ بنابراین، فرضیه‌ی پژوهش مبنی بر تأثیر تکلیف شب از نوع تمرینی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه سوم ابتدایی نارساخوانی و تفاوت بین گروه آزمایش و شاهد از لحاظ میانگین پیشرفت تحصیلی در پس‌آزمون مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فرضیه ۲. تکلیف شب از نوع تکالیف آماده‌سازی بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی دانش آموزان نارسا خوان دوره ابتدایی تأثیر دارد.

جدول ۳. تجزیه و تحلیل کواریانس برای مقایسه‌ی میانگین پیشرفت تحصیلی در درس دیکته در گروه‌های آزمایش ۲ و کنترل

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
گروه آزمایش ۲	۸۱/۹۵	۱	۸۱/۹۵	۱۲۱/۷۱۳	۰/۰۰۱
گروه کنترل	۶۶/۷۴	۱	۶۶/۷۴		

با توجه به نتایج جدول ۳ ($F=121/713$ و $P < 0/01$)، پس از تعدیل نمرات پیش‌آزمون، تفاوت بین گروه آزمایش و گروه شاهد در سطح آلفای ۰/۰۰۱ معنادار است؛ بنابراین، فرضیه‌ی پژوهش مبنی بر تأثیر تکلیف شب از نوع آماده‌سازی بر پیشرفت تحصیلی

دانش آموزان پایه سوم ابتدایی نار ساخوان و تفاوت بین گروه آزمایش و شاهد از لحاظ میانگین پیشرفت تحصیلی در پس آزمون مورد تأیید قرار می گیرد.

فرضیه ۳. تکلیف شب از نوع تکالیف تمرینی و آماده سازی (به صورت تلفیقی) بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نار ساخوان دوره ابتدایی تأثیر دارد

جدول ۴. تجزیه و تحلیل کواریانس برای مقایسه میانگین پیشرفت تحصیلی در درس دیکته در گروه های آزمایش ۳ و کنترل

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
گروه آزمایش ۳	۹۳/۰۹	۱	۹۳/۰۹	۱۱۹/۰۴۹	۰/۰۰۲
گروه کنترل	۶۶/۷۴	۱	۶۶/۷۴		

با توجه به نتایج جدول ۴ ($F=119/049$ ؛ $P<0/002$)، پس از تعدیل نمرات پیش آزمون، تفاوت بین گروه آزمایش و گروه شاهد در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار است؛ بنابراین، فرضیه ی پژوهش مبنی بر تأثیر تکلیف شب از نوع تلفیقی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه سوم ابتدایی نار ساخوان و تفاوت بین گروه آزمایش و شاهد از لحاظ میانگین پیشرفت تحصیلی در پس آزمون مورد تأیید قرار می گیرد.

بحث و نتیجه گیری

سالیان دراز حفظ کردن به عنوان تنها نوع تکلیف درسی و حتی یادگیری محسوب می شد و در نتیجه همین بینش ناکامی های تحصیلی را صرفاً به ناتوانی دانش آموزان نسبت می دادند نه به روش های آموزشی. یکی از عواملی که در به وجود آوردن دیدگاه های جدید تعلیم و تربیت مؤثر واقع شده تشخیص درجه اهمیت فعال نمودن شخص دانش آموز بوده است. اغلب بینش های معاصر به تحریک قدرت ابتکار و مسئولیت پذیری محصل در امر یادگیری بها می دهند و بر این هدف تأکید می کنند که دانش آموز هر چه بهتر و مؤثرتر تر از اوقات خارج از مدارس در جهت یادگیری بهره ببرد. به طور کلی منظور از تکلیف شب کلیه وظایف درسی شامل (تکالیف

نوشتنی، حفظ کردنی، حل کردنی و غیره) است که معلمان به طور روزانه برای دانش آموزان خود تعیین می‌کنند تا در خانه انجام گیرد. تکلیف شب انواع مختلفی اعم از تکالیف تمرینی، آماده‌سازی، بسطی و خلاقیتی دارد که با توجه به ماهیت این تکالیف تأثیر هر یک از آنها بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می‌تواند متفاوت از دیگری باشد. هدف این پژوهش بررسی تأثیر تکلیف شب از نوع، تمرینی، آماده‌سازی و تلفیقی بر روی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه سوم ابتدایی نارسا خوان در درس دیکته بود. یافته‌های پژوهش نشان داد که تکلیف شب از نوع تکالیف تمرینی بر روی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه سوم ابتدایی دارای نارسایی خوانی تأثیرگذار است. نتایج این پژوهش با نتایج یافته‌های کوپر، لیندزی، نی و گریته‌اوس، (۱۹۹۷)، یوسف زاده و سرندی (۱۳۹۶) و موسوی نره (۱۳۹۰) همسو است. همچنین یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش‌های مک مولن (۲۰۰۹) ناهمسو است. یافته‌های مربوط به فرضیه دوم نشان داد که تکلیف شب از نوع تکالیف آماده‌سازی بر میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارای اختلال نارساخوانی پایه سوم ابتدایی تأثیر دارد. به عبارت دیگر، دانش آموزانی که تکلیف آماده‌سازی دریافت کرده بودند در پس‌آزمون پیشرفت تحصیلی درس دیکته نسبت به گروهی که هیچ‌گونه تکلیفی دریافت نکرده بودند، عملکرد بهتری داشتند. این یافته با نتایج پژوهش‌های ارن و هندرسون (۲۰۱۰)، بتز (۱۹۹۷)، امرسون و منکن (۲۰۱۱)، پلتیر (۲۰۰۵) همسو و با نتایج یافته‌های مک مولن و باسچر و گری و آلیسون (۱۹۷۱) ناهمسو است. یافته‌های مربوط به فرضیه سوم پژوهش نشان داد که تکلیف شب از نوع تلفیقی از روش‌های تمرینی و آماده‌سازی بر میزان یادگیری درس دیکته دانش آموزان نارسا خوان پایه سوم ابتدایی تأثیر دارد. به عبارتی، دانش آموزانی که تکلیف شب از نوع تلفیقی از روش‌های تمرینی و آماده‌سازی دریافت کرده بودند در پس‌آزمون پیشرفت دیکته نمراتشان نسبت به گروه کنترل بهبود یافته بود. این یافته با یافته‌های ارن و هندرسون (۲۰۱۰، ۲۰۰۸)، دتمرز و همکاران (۲۰۰۹)، امرسون و منکن (۲۰۱۱)، آدبول (۲۰۱۴)، کول و کیت (۱۹۹۱)، پاسکال، وینیشین و ولبرگ (۱۹۸۵) همسو و با یافته‌های مک مولن و باسچر (۲۰۰۹)، گری و آلیسون (۱۹۷۱) ناهمسو است. نتایج این پژوهش نشان داد که تکلیف شب از نوع تمرینی و آماده‌سازی و تلفیقی از این دو روش بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نارساخوان پایه سوم ابتدایی در درس دیکته تأثیر مثبت دارد. همچنین

با توجه به مشکلاتی که دانش آموزان نارسا خوان در یادگیری دروسی مانند خواندن و نوشتن دارند، توجه مسئولین امر به کاربرد روش‌های ارائه تکلیف فعال مانند تکالیف آماده‌سازی می‌تواند روند یادگیری دانش آموزان را تسهیل کرده و مانعی برای افت تحصیلی و کاهش عملکرد آن‌ها باشد. از جمله محدودیت‌های پژوهش بررسی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان به‌وسیله آزمون محقق ساخته و اینکه این تحقیق محدود به یک پایه تحصیلی و یک درس بود و همچنین به علت محدودیت زمانی امکان تحقیق با اولیای دانش‌آموزان فراهم نگردید. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی از نمونه‌های بیشتر بر روی سایر مقاطع تحصیلی و در سایر نقاط کشور صورت گیرد.

منابع

- انجمن روان‌پزشکی آمریکا (۲۰۰۰). متن تجدیدنظر شده راهنمای تشخیص و آماری اختلال‌های روانی، ترجمه هامایاک اوادیس یانس و محمدرضا نیک‌خو (۱۳۸۸). تهران، انتشارات سخن.
- تبریزی، مصطفی (۱۳۹۲). درمان اختلالات ریاضی، تهران/ف انتشارات فراوان.
- سیما شیرازی، طاهره؛ نیلی پور، رضا (۱۳۹۱). آزمون تشخیص خواندن، پژوهشکده علوم بهزیستی، گروه آموزش گفتار و زبان.
- سیف، علی‌اکبر (۱۳۷۴). مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری، ترجمه، جلد ۱، نشر دوران.
- موسوی نره، شیما (۱۳۹۰). رابطه تکلیف شب ریاضی با پیشرفت تحصیلی ریاضی و نقش متغیرهای میانجی خودکارآمدی ریاضی، دانش قبلی ریاضی، حافظه فعال، سبک‌شناختی و تلاش برای انجام تکلیف شب ریاضی بر رابطه بین آن‌ها، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، رشته آموزش ریاضی، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده علوم ریاضی.
- یوسف زاده، حسن، سرنندی، پرویز (۱۳۹۶). بررسی تأثیر تکلیف شب بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی شهر ارومیه، نشریه آموزش و ارزشیابی، سال دهم، شماره ۳۷، صص ۳۵-۵۰.

- Adebule, S. O. (2014). The effect of homework assignment on mathematics achievement of secondary school students in south west nigeria. *Journal of education and practice*, 5 (28), 52-55
- Bellamy, G., Croot, L., Bush, A., Berry, H., Smith, A. (2010). A study to define: profound and multiple learning disabilities (PMLD). *Journal of Intellectual Disabilities*, 14(3), 221-35.
- Betts, J. R. (1997). The role of homework in improving school quality, unpublished manuscript. University Of California, San Diego.
- Cool, V., Keith, T. Z. (1991). Testing a model of school learning: direct and indirect effects on academic achievement. *Contemporary Educational Psychology*, 16, 28-44.
- Cooper, H., Lindsay, J., Nye, B., & Greathouse, S. (1998). Relationship among Attitude about Homework, Amount of Homework Assigned and Complicated, And Student Achievement. *Journal of Educational Psychology*, 90 (1), 70-83.
- DuPaul, G. J., McGoey, K. E., Eckert, T. L., VanBrakle, J. (1996). Preschool children with attention-deficit/hyperactivity disorder: Impairments in behavioral, social and school functioning. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 40(5), 508-515.
- Emerson, T. N., Mencken, K. D. (2011). Homework: to require or not? Online graded homework and student achievement. *Perspectives on Economic Education Research*, 7(1), 20-42.
- Eren, O., & Henderson, D. J. (2010). Are we wasting our children's time by giving them more homework? Working Paper, University Of Nevada, Las Vegas.
- Gartland, D., & Strosnider, R. (2007). Learning disabilities and young children identification and intervention. *Learning Disability Quarterly*, 30(1), 63-72.
- Lerner JW, Kline F. (2006). Learning disabilities and related disorders: Characteristics and teaching strategies: Houghton Mifflin College Div.

- McMullen, S., & Busscher, D. (2009). Homework and academic achievement in elementary school. Working paper, Calvin College.
- Newman, L., Wagner, M., Huang, T., Shaver, D., Knockey, A., Greene, S., Contreras, E. (2011). *Secondary school programs and performance of students with disabilities*. Menlo Park, CA: SRI International.
- Paschal, R. A., Weinstein, T., & Walberg, H. J. (1984). The effects of homework on learning: a quantitative synthesis. *Journal of Educational Research*, 78, 97–104.
- Pelletier, R. (2005). The predictive power of homework assignments on student achievement in grade three [Dissertations]. Florida International University, USA.
- Shu, H., Peng, H. (2008). Phonological awareness in young Chinese children. *Developmental Science*, 11(1), 171-181.
- Vafaie, M. A. (2012). Comparative study of rapid naming and working memory as predictors of word recognition and reading comprehension in relation to phonological awareness in Iranian dyslexic and normal children. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 4th International Conference of Cognitive Science (ICCS 2011), 32(3), 14–21
- Walker, J.E., & Norman, C.A. (2006). *The neurophysiology of dyslexia: A selective review with implications for neurofeedback remediation and results of treatment in twelve consecutive patients*. *Journal of Neurotherapy*, 10, 4555.

The Effects of Night Lecture on the Academic Achievement of Dictation for Elementary Students with Reading Deficiencies

Abstract

The purpose of the present study was to investigate the role of nightwork on the academic achievement of dictation lessons in elementary school students in Ahwaz, who have a reading disability. The research population consists of all 3rd grade elementary students of Ahwaz city. A total of 40 students were selected through multi-stage random sampling. The researcher's test was used in student dictionaries to evaluate their academic achievement. The findings were analyzed using SPSS software and descriptive statistics methods including mean and standard deviation and inferential statistics of the collected data were analyzed by one-way covariance analysis. The results of the data analysis indicated that the nightwork on the academic achievement of third grade elementary students in the dyslexic period has a significant effect on the level of 0.01.

Keywords: Nightwork, academic achievement, dyslexic, dictation.